

- 28) द्विजोत्तमाः पूज्यतमाः पृथिव्याम् । विशदयत । Explain.
- 29) वैदूर्यसङ्क्रम इवाम्बरसागरस्य । विशदयत । Explain.
- 30) बन्धुस्नेहाद्धि महतः कायस्नेहस्तु दुर्लभः । व्याख्यात । Explain.
- 31) नेत्रे ममाहरति बन्धुरिवागतोऽयम् । सन्दर्भं विशदयत । Explain.

IV. Write essay on any two of the following :

(2×15=30 Marks)

- 32) मध्यमव्यायेगे वर्णितस्य घटोत्कचस्य स्वभावं लिखत ।
- 33) 'मध्यमव्यायोगः' - पदव्युत्पत्तिः, शीर्षकस्य प्राधान्यं च विशदयत ।
- 34) भासनाटकचक्रे मध्यमव्यायोगस्य वैशिष्ट्यं वर्णयत ।
- 35) मध्यमव्यायोगस्य कथावस्तुं संक्षिप्य लिखत ।
-

Reg. No. : 11216132014.....

Name : Arhul Ajay.....

Second Semester B.A./B.Sc. Degree Examination, July 2017
First Degree Programme Under CBCSS
Language Course (Additional Language)
SK 1211.1 KAVYA AND PRAKARANA IN SANSKRIT
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instruction : Answers may be written either in **Sanskrit** or in **English** or in **Malayalam**.

I. Answer the following questions :

(10×1=10 Marks)

- 1) अस्त्युत्तरस्यां दिशि कः ? Who ?
- 2) दक्षस्य कन्या भवपूर्वपत्नी - का ? Who ?
- 3) पितृणां मानसी कन्या का ? Who ?
- 4) तथा स पूतश्च विभूषितश्च - कः ? Who ?
- 5) ततो गृहीतं नु मृगाङ्गनाभिः कस्याः ? Whose ?
- 6) मृच्छकटिके विदूषकः कः ? Who ?
- 7) मृच्छकटिकं कस्मिन् रूपके अन्तर्भवति ?
- 8) आलाने गृह्यते - कः ? Who ?
- 9) दिशः शून्याः कस्य ? Whose ?
- 10) रोहसेनः कः ? Who ?

II. Write a paragraph on an **eight** of the following :

(8×2=16 Marks)

- 11) तां जन्मने शैलवधूं प्रपेदे - विशदयत । Explain.
- 12) पार्वत्याः विद्याप्राप्तिं विशदयत । Explain.
- 13) गिरिराजशब्दमर्थयुक्तं कुर्वन्ति । कथम् ? How ?
- 14) पतिः पशूनामपरिग्रहोऽभूत् कुतः ? Why ?

C - 4069

15) पुपोष लावण्यमयान् विशेषात् का ? किमिव ? Who ? Like What ?

16) पार्वत्याः यौवनप्राप्तिं विशदयत । Explain.

17) सौहृदादपि जनाः शिथिलीभवति । कथम् ? How ?

18) कुपुरुषस्य गात्रेषु एवं सीदति - विशदयत । Explain.

19) दारिद्र्यं पुरुषस्य - विशदयत । Explain.

20) वसन्तसेना ।

21) प्रस्तावना ।

22) विदूषकः ।

III. Annotate any six of the following :

(6×4=24 Marks)

23) आत्मानुरूपां विधिनोपयेमे ।

24) गर्भोऽभवद् भूधरराजपत्न्याः ।

25) द्विसंश्रयां प्रीतिमवाप लक्ष्मीः ।

26) पश्चादुमाख्यां सुमुखी जगाम ।

27) कामस्य सोपानमिव प्रयुक्तम् ।

28) रत्नं रत्नेन संगच्छते ।

29) छादिता शरदभ्रेण चन्द्रलेखेव दृश्यते ।

30) ममवशमनुयाता रावणस्येव कुन्ती ।

31) केशवृन्दे परामृष्टा चाणक्येन द्रौपदी ।

IV. Write any two of the following :

(2×15=30 Marks)

32) हिमालयवर्णनम् ।

33) पार्वत्याः जन्मकथां विवृणुत ।

34) चारुदत्तस्य स्वभावचित्रीकरणं कुरुत ।

35) मृच्छकटिकस्य प्रथमाङ्क कथां वर्णयत ।

475 Copies

SREE NARAYANA COLLEGE, KOLLAM
Third Semester Model Examination November- 2017

Malayalam Code ML-1111.3

ദൃശ്യകലാ സാഹിത്യം

Time : 3 hrs

Total:80 Marks

I. എല്ലാ ചോദ്യത്തിനും ഒന്നോ രണ്ടോ വാക്യത്തിൽ ഉത്തരമെഴുതുക

1. രാമനാട്ടത്തിന്റെ പരിഷ്കരിച്ച കാലാരൂപം ഏത് ?
2. മഹാഭാരതം ഏതു പർവത്തിലാണ് നളചരിതം കഥയുള്ളത്?
3. "കാട്ടിൽ കിടക്കുന്ന കൂട്ടമല്ലേ നിങ്ങൾ". പരിഹസിക്കുന്നതാരെയാണ് ?
4. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ആദ്യ തുള്ളൽകൃതി?
5. മാളവികാഗ്നിമിത്രം എന്ന നാടകത്തിന്റെ കർത്താവ്?
6. "വനവാസികളാണെങ്കിലും ഞങ്ങൾക്ക് ലോകം അറിയാം". പറയുന്നതാര് ?
7. എം. ടി ക്ക് ജ്ഞാനപീഠം ലഭിച്ച വർഷം?
8. വൈശാലി എന്ന സിനിമയിൽ വിഭാണ്ഡകൻ എന്ന കഥാപാത്രത്തെ അവതരിപ്പിച്ച നടൻ?
9. കാപാലിക എന്ന നാടകം രചിച്ചതാര്?
10. നാടകസാഹിത്യ ചരിത്രം എന്ന ഗ്രന്ഥം രചിച്ചതാര്?

(1X10=10 marks)

II. അര പേജിൽ കവിയാതെ എട്ടു ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക

11. "നവയാവനവും വന്നു നാൾതോറും വളരുന്നു." വ്യാഖ്യാനിക്കുക
12. "വന്നിതു കാമിതവും" കാമിതമെന്ത്?
13. "മുല്ലയിൻമേൽ ആരെങ്കിലും ചുടുവെള്ളമൊഴിക്കുമോ" സന്ദർഭമെഴുതി വിശദമാക്കുക
14. "അതിസ്നേഹം എപ്പോഴും വൈഷമ്യം ശങ്കിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും". വിവരിക്കുക
15. "ദാസീപുത്രിയായി ജനിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം ഒരുത്തി കൂലടയാവണമെന്നില്ല".സന്ദർഭമെഴുതുക
16. "ശാപം കൈവിട്ടുകഴിഞ്ഞ ആയുധംപോലെയാണ് രാജൻ". ആരാണിതുപറയുന്നത്. സന്ദർഭമെന്ത്?
17. "അതാണ് യഥാർഥ ഭ്രാന്ത്. ഭാവത്തിൻ പരകോടിയിൽ പരമഭാവത്തിൻ സ്വഭാവം വരാം.". സന്ദർഭമെഴുതി വിവരിക്കുക

18. "വിവാഹമണ്ഡപം പ്രേമത്തിന്റെ ശവകുടീരമാണ്." വിവക്ഷിതം വിശദമാക്കുക.

19. "വലിയ തിരുമുഖം മുദ്രണി ധമമു ചലനം സെടിലേങ്ങി വരും" ചന്ദ്രമുഖരിഗ്ഗ
ദൃശ്യകലാ സാഹിത്യം ?

20. “ഒരു പെണ്ണിനെ കുരുതികൊടുത്ത കൈകൊണ്ട് എന്നെ തൊടരുത്.” വാക്കുകളിലെ ക്ഷോഭം വിവരിക്കുക

21. “നാലു പേർ കേട്ടാൽ നിരക്കാത്ത വസ്തുവി-

വാലുള്ള വാനരന്മാർക്കും ചിതം വരാ.” പരിഹാസം വിശദീകരിക്കുക

22. “പാമസാം നീചയം വാർന്നൊഴിഞ്ഞളവു

സേതുബന്ധനോദ്യോഗമെന്നടോ”-ആശയം വിശദമാക്കുക.

(2X8=16 marks)

III. ഒന്നര പേജിൽ കവിയാതെ ആറു ചോദ്യത്തിനു ഉത്തരമെഴുതുക

23. പന്തയത്തിൽ തോറ്റ നളന്റെ അവസ്ഥ ഉണ്ണായി വാര്യർ വർണിക്കുന്നതെങ്ങനെ?

24. കറുത്ത ദൈവത്തെ തേടി എന്ന നാടകത്തിലെ അമ്മ എന്ന കഥാപാത്രത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുക.?

25. മകളെ വിട്ടുപിരിയുന്ന കശ്യപന്റെ ദുഃഖം നാടകത്തിൽ എങ്ങനെ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു?

26 വിഭാജ്യാകന്റെ ചത്രീകരണത്തിൽ എം.ടി.യുടെ കരവിരുത്ത് വിവരിക്കുക.

27. ചന്ദ്രാംഗദൻ എന്ന കഥാപാത്രത്തിന് തിരക്കഥയിലുള്ള സ്ഥാനമെന്ത്?

28. ഗുഡ്നെറ്റിലെ സാമൂഹ്യ വിമർശനമെന്ത്?

29. ഒരു തിരക്കഥാരചനയിൽ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളെന്തെല്ലാം.?

30 പുഷ്കരന്റെ കഥാപാത്രസൃഷ്ടിയിൽ ഉണ്ണായിവാര്യുടെ വൈഭവം വിലയിരുത്തുക.?

31. ഭീമന്റെ വാക്കുകൾക്ക് ഹനുമാൻ കൊടുക്കുന്ന മറുപടി എന്ത്. (6X4=24 marks)

IV. നാലു പുറത്തിൽ കവിയാതെ ഉത്തരമെഴുതുക

32 “പ്രകൃതിയും മനുഷ്യനും ഒന്നാകുന്ന ജീവിതോൽസവമാണ് നാലമകത്തിന്റെ ജീവൻ”. വിവരിക്കുക

33 “പൊതു സമൂഹം ശ്ലീലമെന്ന് നിജപ്പെടുത്തിയ പലതും വ്യാജമാണ്. സത്യത്തിന്റെ മുഖം തുറന്നുകാട്ടിക്കൊണ്ടാണ് തന്റെ കലാസൃഷ്ടികളിലൂടെ എൻ എൻ പിള്ള കപടലോകത്തെ ആക്രമിച്ചത്.” പരിശോധിക്കുക

34 “മനുഷ്യരാശിയുടെ നിരന്തരമായ അന്വേഷണബുദ്ധിയുടെ നാടകാവിഷ്കാരമാണ് കറുത്ത ദൈവത്തെ തേടി”.വിശദമാക്കുക.

35 ഫലിതപരിഹാസങ്ങളിൽ നമ്പ്യാരുടെ പാടവം കല്യാണസൗഗന്ധികത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വിലയിരുത്തുക

(15X2=30 marks)

SREE NARAYANA COLLEGE, KOLLAM

Third Semester BA/BSc/B.Com Degree Examination, November 2017
First Degree Programme under CBCSS
English Language

EN1311.1- WRITING AND PRESENTATION SKILLS

TIME- 3 HOURS

TOTAL MARKS: 80

I. Answer all questions in a word or sentence.

(10 x 1 = 10)

(a) Write the synonyms of the following words.

1. Paramount
2. Scope
3. Negotiate
4. Peculiar
5. Mature

(b) Rewrite the following sentences correcting the errors if any:

6. The old man and me were sitting on the park bench.
7. The flight to Sydney lasts nine hours.
8. I prefer coffee than tea.
9. His house is at the backside of the Office.
10. I congratulated him for his success.

II. Answer any EIGHT in a paragraph not exceeding 50 words.

(8 x 2 = 16)

11. What is Collocation? Give two examples.
12. Describe the three C's of writing.
13. Mention 4 transition words that could be used in a Cause and Effect type of Expository paragraph.
14. Define an Essay. Mention 4 different types of Essays.
15. What is a memo?
16. What are the two parts of an Email? Describe.
17. What is the difference between an essay and a report? What are the features of a good report?
18. What are the features of a good précis?
19. What do you mean by inverted pyramid?
20. Explain the ABC of Writing for digital media.
21. Write 2 points that could be kept in mind while preparing slides for a presentation.
22. What is the difference between formal and informal letters?

III. Answer any SIX as directed.

(6 x 4 = 24)

23. What is a wiki? What are the points to be kept in mind while writing a wiki?
24. Write a short paragraph on "Time Management".
25. It's your brother's birthday party on 21st of July. Draft an e-mail inviting one of your friends to attend for the party.
26. What are surveys? Explain with the different types of questions used for conducting surveys.
27. Compare a précis, summary and an abstract.
28. How does "Googling" help in the process of writing?
29. Distinguish between note-making and note taking.
30. What aspects should be taken care of during the performance of a presentation?
31. Write a précis of the following passage.

There is an enemy beneath our feet - an enemy more deadly for his complete impartiality. He recognizes no national boundaries, no political parties. Everyone in the world is threatened by him. The enemy is the earth itself. When an earthquake strikes, the world trembles. The power of a quake is greater than anything man himself can produce. But today scientists are directing a great deal of their effort into finding some way of combating earthquakes, and it is possible that at some time in the near future mankind will have discovered a means of protecting itself from earthquakes. An earthquake strikes without warning. When it does, its power is immense. If it strikes a modern city, the damage it causes is as great as if it has struck a primitive village. Gas mains burst, explosions are caused and fires are started. Underground railways are wrecked. Buildings collapse, bridges fall, dams burst, gaping crevices appear in busy streets. If the quake strikes at sea, huge tidal waves sweep inland. If it strikes in mountain regions, avalanches roar down into the valley. Consider the terrifying statistics from the past 1755: Lisbon, capital of Portugal - the city destroyed entirely and 450 killed. 1970: Peru: 50,000 killed. In 1968 an earthquake struck Alaska. As this is a relatively unpopulated part, only a few people were killed. But it is likely that this was one of the most powerful quakes ever to have hit the world. Geologists estimate that during the tremors, the whole of the state moved over 80 feet farther west into the Pacific Ocean. Imagine the power of something that can move an entire subcontinent! This is the problem that the scientists face. They are dealing with forces so immense that man cannot hope to resist them. All that can be done is to try to pinpoint just where the earthquake will strike and work from there. At least some precautionary measures can then be taken to save lives and some of the property.

IV. Answer any TWO as directed.

(2 x 15 = 30)

32. Write a report on the blood donation camp held at your college on November 10, 2017.
33. Attempt an essay on the topic "College Students should wear uniform".
34. Prepare a presentation (including 10 slides) on the topic, "Pollution and its Impacts".
35. Prepare a cover letter and a CV for the post of Editor in a reputed publishing firm.

Reg. No. :

Name :

Second Semester B.A. Degree Examination, July 2017
First Degree Programme Under CBCSS
COMPLEMENTARY COURSE FOR MALAYALAM
SK 1231.2 : Poetry and Grammar I
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instruction : Answers should be either in Sanskrit or in English or in Malayalam.

I. Answer the following questions :

(10x1=10 Marks)

- 1) विषमे समुपस्थितं। किं ? What ? *വിഷമം ഉണ്ടായപ്പോൾ.*
- 2) यश्चैनं मन्यते हतं। कः ? Who ? *അതേയാൾ.*
- 3) न शोषयति मारुतः। कं ? Whom ? *ഈ അന്ധൻ.*
- 4) प्रसेदुषी मामवदञ्च बाला। किं ? What ? *അമ്മയ്ക്ക് അമ്മയെപ്പറ്റി.*
- 5) उक्तोऽयमर्थः किल नारदेन। किं ? What ? *അത്യാദി അർത്ഥം.*
- 6) भोजराजः कः ? Who ? *ഭക്ഷ്യം.*
- 7) हस्ते भविष्यत्यमरावती नः। कदा ? When ? *അമ്മയുടെ കൈകളിൽ.*
- 8) 'राजन्' शब्दस्य तृतीया एकवचने रूपम्। *രാജാ.*
- 9) 'वारि' शब्दस्य षष्ठी एकवचने रूपम्। *വരിയ്ക്കു.*
- 10) 'वन्दिष्यते' अत्र लकारः। *വർണ്ണം.*

II. Write a paragraph on any eight of the following

(8x2=16 Marks)

- 11) विषीदन्तमिदं वचः। कः? Who ? *വിഷിടുന്നതാണ്.*
- 12) अनयोस्तच्चदर्शिभिः। कयोः ? Which two ? - *അമ്മ - അമ്മ.*
- 13) नानुशोचितुमर्हसि। कः? Who ? *അമ്മയ്ക്കു.*

C-4091

14) तस्मात् युध्यस्व भारत। कस्मात् ? Why ?

15) स्मरन् विनिद्रो रजनीमनैषम् । कुतः ? Why ?

16) निवारणीया श्रुतिरगिमाऽदि । केन ? By whom ?

17) शिशुहत्यानिरता पुरोपकण्ठे । काः ? Who ?

18) नश्वमुक्तामणि दीधितिच्छलेन । कदा ? When ?

19) त्वरितगतिच्यवमान केशबन्धाः । काः ? कुतः ?

20) पतिता इव पावके विरेणुः । किं ? कुतः ? What ? Why ?

21) 'अस्मद्' शब्दस्य षष्ठी विभक्ति रूपाणि लिखत ? अस्मि, अस्मात्, अस्मिन्, अस्मिन्, अस्मिन्, अस्मिन्

22) 'वन्द्' धातो लट् उत्तम पुरुष रूपाणि लिखत। वन्दे, वन्दसि, वन्दते

III. Write short essays on any six of the following :

(6x4=24 Marks)

23) नायं हन्ति न हन्यते। विशदयत। ✓

24) नानुशोचितुमर्हति । विशदयत।

25) सोऽमृतत्वाय कल्पते। विशदयत।

26) नन्दगोपं प्रति वपुदेवस्य वचनानि लिखत।

27) नन्दगोपस्य गृहप्रत्यागमनम् विशदयत।

28) कृष्णकृतं शकटभञ्जनम्।

29) 'युष्मद्' शब्दस्य रूपाणि लिखत।

30) 'वन्द्' धातोः लटि रूपाणि लिखत।

31) 'राजन्' शब्दस्य रूपाणि लिखत।

IV. Write essays on any two of the following :

(2x15=30 Marks)

32) संस्कृतसाहित्ये श्रीकृष्णविलासस्य प्राधान्यं विशदयत।

33) कंसं प्रति अमान्यानां वचनानि लिखत।

34) गोकुले केशवस्य विहारः।

35) "तमुवाच हृषीकेशः" - भगवतः वचनानि लिखत।

II Sem. B. A. Malayalam

C-4091

Set I

July 2018

Complementary Course SK 1231.2 Poetry & Grammar I
Approved Valuation (2018) 2014 Admission
[10x1=10]

- I 1. ശ്രീകൃഷ്ണ മോക്ഷഗാന ദ്വിതീയാദ്ധ്യായം - sl. 2.
2. " " " " sl. 19.
3. " " " " sl. 23.
4. ശ്രീകൃഷ്ണ വിനായകനാമ തൃതീയാദ്ധ്യായം - sl. 4.
5. " " " " sl. 9.
6. കഥ:
7. ശ്രീകൃഷ്ണ വിനായകനാമ തൃതീയാദ്ധ്യായം sl. 13.
8. 'ശബര' ശാബ്ദ തൃതീയാ പദവചനം - ശബര
9. 'വാരി' ശാബ്ദ വഴി പദവചനം - വാരി
10. 'വന്ദിപ്പന' - മൃദ അക്ഷരം

II

11. വിഷിടശ്ലാഘിതം വചനം : രൂപം : sl. No. 10. (ശ്രീകൃഷ്ണ
ദ്വിതീയാദ്ധ്യായം)
12. ശ്രീകൃഷ്ണ ദ്വിതീയാദ്ധ്യായം - sl. no. 16.
13. " " " " sl. no. 25.
14. " " " " sl. no. 18.
15. ശ്രീകൃഷ്ണ വിനായകനാമ തൃതീയാദ്ധ്യായം - sl. no. 5.
16. " " " " " " sl. no. 12.

ശ്രീകൃഷ്ണ, മോക്ഷ

ശ്രീകൃഷ്ണ മോക്ഷഗാന
ശ്രീകൃഷ്ണ മോക്ഷഗാന

PTO

Reg. No. : 11216132027.....

Name : Saranya S.....

Second Semester B.A. Degree Examination, July 2017

First Degree Programme under CBCSS

SANSKRIT SPECIAL - VEDANTA

Core Course II

SV 1241 : Vedantasiksanam

(2013 Admission Onwards)

ERT : Vivekacudamani : Atmabodha

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

सूचना : उत्तराणि संस्कृतभाषायां देवनागरीलिप्या लेखनीयानि।

I. पदेन वाक्येन वाक्याभ्यां वा सर्वेषाम् उत्तरं लिखत।

(10x1=10 Marks)

1) अर्थस्य निश्चय कथं दृष्टः ?

2) केन विना विमुक्तिः न ?

3) वस्तुसिद्धिः कथमुपजायते ?

4) अविद्यां का निहन्ति ?

5) केवल आत्मा कदा स्वयं प्रकाशते ?

6) आत्यन्तिकसंसारदुःखनाशः कदा ?

7) ज्ञाता द्रष्टेति कः मुद्धति ?

8) परमात्मनः अनात्मबन्धः कुतः ?

9) मुमुक्षोः महामृत्युः कः ?

10) जगत्सर्वं कया प्रसूयते ?

II. यथेच्छम् अष्टान् श्लोकान् पूरयत।

(8x2=16 Marks)

11) न योगेन सिध्यति नान्यथा।

12) न गच्छति न मुच्यते।

13) विषयाख्यग्रहो प्रत्यूह वर्जितः।

14) अतो विचार ब्रह्मविदुत्तमम्।

15) तावत्सत्यं अद्वयम्।

16) रूपवर्णादिकं अवतिष्ठते।

17) विवेकिनो योग्यता मता।

18) तद्वैराग्यं भोगवस्तुनि।

19) अस्त्युपायो आप्स्यसि।

20) शब्दजालं तत्त्वमात्मनः।

21) यथाकाशो केवलो भवेत्।

22) सर्वगं अन्धवत्।

III. सन्दर्भोल्लेखपूर्वकं षण्णां प्रश्नानां लघुनिबन्धो लेख्यः।

(6x4=24 Marks)

23) ब्रवीति कर्मणो मुक्ते रहेतुत्वं स्फुटं यतः।

24) अधिकार्यात्मविद्यायामुक्तलक्षणलक्षितः।

25) प्रसन्नं तमनुप्राप्य पृच्छेज्ज्ञातव्यमात्मनः।

26) अध्यस्यन्त्यविवेकेन गगने नीलतादिवत्।

27) विद्यादैक्यं महावाक्यैर्जीवात्मपरमात्मनोः।

28) परिपूर्णचिदानन्दस्वरूपेणावतिष्ठते।

29) अहं ममेति चाज्ञानं बाधते दिग्भ्रमादिवत्।

30) तस्मात्सर्वगतं ब्रह्म क्षीरे सर्पिरिवाखिलम्।

31) यंजित्वा मुनयो यान्ति तद्विष्णोः परमं पदम्।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत।

(2×15=30 Marks)

32) आत्मबोधदिशा जगन्मिथ्यात्वं विवृणुत।

33) विवेकचूडामणिप्रतिपादितम् आत्मतत्त्वस्वरूपम्।

34) शिष्यस्य गुरुपसत्तिः।

35) जीवन्मुक्तः।

Second Semester B.A Degree Examination Malayalam

Complementary Course Sanskrit 2017

SK - 1231.2 Poetry and Grammar II

Time : 3 Hrs

Max. Marks : 80

Instruction : Answers should be either in Sanskrit or in English or in Malayalam

I Answer the following questions.

(10 x 1= 10 marks)

1. नैतत्वय्युपपद्यते - किं ? What ?
2. तत्र न मुह्यति - कः? Who?
3. गतासूनगतासून् च नानुशोचन्ति - के? Who?
4. स्मरन् विनिद्रो रजनीमनैषम् - कः? Who?
5. शिशुहत्या निरता पुरोपकण्ठे - का? Who?
6. विपरिवृत्य पपात महीतले - किं? What?
7. चरणोदञ्चनविभ्रमेण भग्नम् - किम्? What?
8. राजन् शब्दस्य चतुर्थी एकवचने रूपम्।
9. वारि शब्दस्य प्रथमा बहुवचने रूपम्।
10. वन्दे - अत्र लकारः।

II Write a paragraph on any eight of the following

(8 x 2= 16 marks)

11. अमृतत्वाय कल्पते। - Who ? Why ?
12. तस्मात् युध्यस्व भारत । कस्मात् ? Why ?
13. न त्वं शोचितुमर्हसि । कस्मात्? Why ?
14. नानुशोचन्ति पण्डिताः- How ?
15. तेनाविलं मे हृदयं यशोपि - कुतः? Why ?
16. स्मरन् विनिद्रो रजनीमनैषम् - कुतः? Why ?
17. उक्तो यमर्थः किल नारदेन - किम्? What ?
18. वधं स बालोर्हति मत्सकाशात् - कः? Who ?
19. यथाप्तपुत्रस जहर्ष नन्दः - कथं ? How ?

20. हस्ते भविष्यत्यमरावती नः। कथं? How?

21. अस्मद् शब्दस्य चतुर्थी रूपाणि लिखत।

22. वन्द् धातोः लट् उत्तमपुरुषे रूपाणि लिखत।

III Write short essays on any five of the following . (6 x 4= 24 marks)

23. नत्वं शोचितुमर्हसि - विशदयत।

24. न हन्याते हन्यमाने शरीरे। विशदयत।

25. तस्माद्युध्यस्व भारत। विशदयत।

26. स्थाने निषण्णानवदत् विनीतः - विशदयत।

27. नन्दगोपं प्रति वसुदेवस्य वचनानि लिखत।

28. गोकुले स विजहार केशवः - विशदयत।

29. युष्मद् शब्दस्य रूपाणि लिखत।

30. वन्द् धातोः लङि रूपाणि लिखत।

31. स्मरन् विनिद्रो रजनीमनैषम् - विशदयत।

IV Write essays on any two of the following . (2 x 15= 30 marks)

32.. शोकमोहाविष्टमर्जुनं भगवान् कथं सान्त्वयति इति श्रीकृष्णविलासस्य प्राधान्यं लिखत।

33. अमात्यान् प्रति कंसस्य वचनानि लिखत।

34. संस्कृतसाहित्ये श्रीकृष्णविलासस्य प्राधान्यं लिखत।

35. श्रीकृष्णस्य गोकुलवासं विशदयत।

17 copy

(Pages : 4)

8370

Reg. No. : ...13.13.2019.....

Name : ...NARSHAB.....

Third Semester M.A. Degree Examination, February 2015
SANSKRIT

Paper – I : Classical Sanskrit Literature and Grammar
(for Malayalam Language and Literature)
(2013 Admissions)

Poetry Drama and Grammar

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

I. Answer in a sentence or two :

(10×1=10 Marks)

- 1) ऋषेः धेनुं वनाय मुमोच । Who ? How ?
- 2) रक्षापदेशात् वन्यान् दुष्टसत्वान् विनेष्यन् । Whose ? For what ?
- 3) तत्प्रोवनावृत्ति पथं अलस्त्रक्रतुः । Who two ? Where ?
- 4) भ्रोगीवमन्त्रौषधिरुद्धवीर्यः । Who ?
- 5) न्यषेधि शेषोऽण्यनुयायिवर्गः । Whose ? By whom ?
- 6) व्याविद्धः नमुचिर्येन । By What ? Who said this ?
- 7) महाराजशासनात् समानीत सर्वराजमण्डलम् । Who said to whom ?
- 8) एतत् सिंहासनम् आस्यताम् । Who told to whom ?
- 9) परात्मजानां पितृतां कथं ब्रजेत् ? Who told this ? Why ?
- 10) शौर्यं तदेतत् क्व गतं तवासीत् ? Who ? When ?

II. Annotate any four choosing two from each group.

(4×3=12 Marks)

- 1) अन्तर्मदावस्थ इव द्विपेन्द्रः ।
- 2) उपोषिताभ्यामिव लोचनाभ्याम् ।
- 3) भेजे भुजोच्छिन्न रिपुर्निषण्णाम् ।
- 4) सार्धं पतन्तु हृदयानि नराधिपानाम् ।
- 5) सुव्यक्तमालिखितोऽयं चित्रपटः ।
- 6) स्ववचनकृतदोषो बध्यतामेष शीघ्रम् ।

III. Explain fully giving the prose order :

(2×4=8 Marks)

- 1) अमुंपुरः पश्यसि देवदारुं पुत्रीकृतोऽसौ वृषभध्वजेन ।
यो हेमकुम्भस्तननिस्सृतानां स्कन्दस्य मातुः पयसां रसज्ञः ।

OR

सेयं स्वदेहार्पणनिष्क्रयेण न्याच्या मया मोचयितुं भवन्तः ।
न पारणास्याद्विहता तवैवं भवेदलुप्तश्च मुनेः क्रियार्थः ॥

- 2) यदि लवणजलं वा कन्दरं वा गिरीणां
ग्रहणचरितं वा वायुमार्गं प्रयासि ।
मम भुजबलयोगप्राप्तसंजातवेगं
भवतु चपल ! चक्रं कालचक्रं तवाद्य ॥

OR

उत्साहेन मतिं कृत्वाप्या सीनोऽस्मि समाहितः ।
केशवस्य प्रभावेण चलितोऽस्म्यासनादहम् ॥

IV. Write a paragraph on **any four** choosing **two** from **each** text. (4×2½=10 Marks)

- 1) तपोवनावृत्तिपथं गताभ्याम् । Explain.
- 2) आचारपूतं पवनः सिषेवे । How the breeze served the king ?
- 3) वज्रं मुमुक्षन्निव वज्रपाणिः । What was the words of king to lion ?
- 4) दुर्योधनेन दत्तन्यासनानि विशदयत ।
- 5) 'दूतवाक्यं' इति नाम्नः औचित्यं स्पष्टीकुरुत ।
- 6) चित्रपटस्य प्राधान्यं विशदयत ।

V. Write short essay on **any two** without omitting **any** text. (2×5=10 Marks)

- 1) Write an essay on Kalidasa's treatment of nature.
- 2) Summarise the conversation between the lion and the king.
- 3) Sketch the character of Duryodh'ana.
- 4) Explain the dramastic style of Bhasa.

VI. a) Decline **any four** in the given cases : (4×1=4 Marks)

- 1) कविना
- 2) गुरवे
- 3) पितरः
- 4) राजसु
- 5) मती
- 6) अस्माकं

b) Congugate **any four** in the given person : (4×1=4 Marks)

- 1) स्तः
- 2) भवानि
- 3) स्ताम्
- 4) वन्दामहे
- 5) अवन्दध्वम्
- 6) वन्दिष्ये

c) Write padaccheda of any four :

(4×1=4 Marks)

1) अयमेव	2) प्रीतोऽस्मि
3) किमिति	4) स्वमुच्चैः
5) कोऽन्यः	6) खल्वस्य

d) Write grammatical notes on any four :

(4×1=4 Marks)

1) तृप्तयै असम्	2) पुरुषाधिराजः
3) अलं श्रमेण	4) पार्थिवैः सह
5) गुरवे नमः	6) महिष्या समम्

e) Bring out the difference in meaning of any two :

(2×1=2 Marks)

1) पालयति-प्रतिपालयति
2) स्मरति-विस्मरति
3) आवर्तते -निवर्तते
4) प्रविशति-उपविशति

f) Dissolve any three and give the names of samasa :

(3×1=3 Marks)

1) वज्रपाणी	2) मध्यमलोकपालः
3) पयस्विनी	4) पशुपः
5) रामकृष्णौ	6) गान्धार राजः

g) Identify any four of the following :

(4×1=4 Marks)

1) विस्मारयन्	2) विधाय
3) दधानः	4) कर्तुम्
5) प्रणम्य	6) पठित्वा

(Pages : 4)

B – 4205

Reg. No. :

Name :

Third Semester M.A. Degree Examination, January 2017
Sanskrit for M.A. Malayalam Language and Literature
Paper – I : CLASSICAL SANSKRIT LITERATURE AND GRAMMAR
POETRY DRAMA AND GRAMMAR

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

(10×1=10 Marks)

I. Answer in a sentence or two (1 – 10)

- 1) ऋषेः धेनुं वनाय मुमोच – Who ? When ? How ?
- 2) श्रुतेरिवार्थं स्मृतिरन्वगच्छत् – How ?
- 3) समाराधन तत्परः अभूत् – Who ? How ?
- 4) प्रजाः प्रजानाथ पितेव पासि – How ? Explain.
- 5) आमिषस्य पिण्डम् इव उपानयत् – Who ? How ?
- 6) मन्त्रशालां रचयति – Who ? On whose request ? How ?
- 7) 'ममैकादशाक्षौहिणी बलसमुदायः' – Who said this ? To whom ?
- 8) मां दृष्ट्वा नैव कार्यं करिष्यति – Who ? On seeing whom ? Explain.
- 9) परात्मजानां पितृतां कथं ब्रजेत् – Who said this ? When ?
- 10) गां हरिष्यन्ति हि पाण्डवाः – How ? Explain.

II. Annotate any four choosing two from each text :

(4×3=12 Marks)

- 1) स्ववीर्यगुप्ता हि मनो प्रसूतिः।
- 2) दिनक्षपामध्यगतेव सन्ध्या।
- 3) विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम् ।
- 4) सत्वाधिकेषु वचनीयपराक्रमः स्युः।
- 5) नारीमृदूनि वचनानि युधिष्ठिरस्य।
- 6) प्रयाति गगने शीघ्रं महोल्केव विभात्ययम्।

P.T.O.

III. Explain fully giving prose order :

- 1) सञ्चारपूतानि दिगन्तराणि
कृत्वा दिनान्ते निलयाय गन्तुम्।
प्रचक्रमे पल्लवरागताम्रा
प्रभा पतङ्गस्य मुनेश्च धेनुः॥

OR

क्षतात् किल त्रायत इत्युदग्र
क्षत्रस्य शब्दो भुवनेषु रूढः।
राज्येन किं तद्विपरीतवृत्तेः
प्राणैरुपक्रोशमलीमसैर्वा ॥

- 2) कृत्वा पुत्रवियोगार्ता बहुशो जननीं मम ।
वृद्धं स्वपितरं बद्धा हतोऽयं मृत्युना स्वयम् ॥

OR

अवध्यां प्रमदा हत्वा हयं गोवृषमेव च।
मल्लानपि सुनिर्लज्जो वक्तुमिच्छसि साधुभिः॥

IV. Write a paragraph on **any four** choosing **two** from **each** text : (4x2½=10 Marks)

- 1) छायेव तां भूपतिरन्वगच्छत् – Explain.
- 2) श्यामायमानानि वनानि पश्चन् ययौ – How Dilipa went observing the darkening woods ?
- 3) 'शशंस वाचा पुनरुक्तयेव' – Why did the words appear to be a repetition ?
- 4) What is meant by आकाश भाषितम् ? Explain how Bhasa has used this for the development of the plot.
- 5) 'विराटनगरे भीष्मादयो निर्जिताः' – How he defeated ? Explain.
- 6) 'ब्रजति नभसि शीघ्रं मेघवृन्दानुयात्रा' – What goes fast in the sky followed by the clouds ? How ?

V. Write short essay on **any two** without omitting **any** text :

- 1) Give an account of the vow observed by the king Dilipa and queen Sudakshina. (2x5=10 Marks)
- 2) Summarise the conversation between the lion and the king.
- 3) Give a critical account of the talk between श्रीवासुदेव and दुर्योधन.
- 4) Sketch the character of श्रीकृष्ण and दुर्योधन.

a) Decline **any four** in the given case.

(4x1=4 Marks)

- 1) कवेः
- 2) गुरवे
- 3) पितरि
- 4) वनात्
- 5) मतेः
- 6) मम

b) Conjugate **any four** in the given person.

(4x1=4 Marks)

- 1) सन्ति
- 2) भविष्यन्ति
- 3) अस्तु
- 4) वन्दामहे
- 5) अवन्दत
- 6) वन्दिष्यसे

c) Write Padaccheda of **any four**.

(4x1=4 Marks)

- 1) पुनरेव
- 2) उद्धर्तुमैच्छत्
- 3) इवावतस्थे
- 4) खल्वस्य
- 5) किलाद्य
- 6) हतोऽयम्

d) Write grammatical notes on **any four**.

(4x1=4 Marks)

- 1) वृष्ट्या विना
- 2) पुरुषाधिराजः
- 3) प्रतस्थे
- 4) तृणाय मत्वा
- 5) अलमभिधातुम्
- 6) अलमात्मस्तवेन

(Pages : 4)

B – 4205

Reg. No. : 51515132008

Name :

Third Semester M.A. Degree Examination, January 2017
Sanskrit for M.A. Malayalam Language and Literature
Paper – I : CLASSICAL SANSKRIT LITERATURE AND GRAMMAR
POETRY DRAMA AND GRAMMAR

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

I. Answer in a sentence or two (1 – 10)

(10×1=10 Marks)

- 1) ऋषेः धेनुं वनाय मुमोच – Who ? When ? How ?
- 2) श्रुतेरिवार्थं स्मृतिरन्वगच्छत् – How ?
- 3) समाराधन तत्परः अभूत् – Who ? How ?
- 4) प्रजाः प्रजानाथ पितेव पासि – How ? Explain.
- 5) आमिषस्य पिण्डम् इव उपानयत् – Who ? How ?
- 6) मन्त्रशालां रचयति – Who ? On whose request ? How ?
- 7) 'ममैकादशाक्षौहिणी बलसमुदायः' – Who said this ? To whom ?
- 8) मां दृष्ट्वा नैव कार्यं करिष्यति – Who ? On seeing whom ? Explain.
- 9) परात्मजानां पितृतां कथं व्रजेत् – Who said this ? When ?
- 10) गां हरिष्यन्ति हि पाण्डवाः – How ? Explain.

II. Annotate any four choosing two from each text :

(4×3=12 Marks)

- 1) स्ववीर्यगुप्ता हि मनो प्रसूतिः।
- 2) दिनक्षपामध्यगतेव सन्ध्या।
- 3) विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम् ।
- 4) सत्त्वाधिकेषु वचनीयपराक्रमः स्युः।
- 5) नारीमृदूनि वचनानि युधिष्ठिरस्य।
- 6) प्रयाति गगने शीघ्रं महोल्केव विभात्ययम्।

(2x4=8 Marks)

III. Explain fully giving prose order :

- 1) सञ्चारपूतानि दिगन्तराणि
कृत्वा दिनान्ते निलयाय गन्तुम्।
प्रचक्रमे पल्लवरागताम्रा
प्रभा पतङ्गस्य मुनेश्च धेनुः॥

OR

क्षतात् किल त्रायत इत्युदग्र
क्षत्रस्य शब्दो भुवनेषु रूढः।
राज्येन किं तद्विपरीतवृत्तेः
प्राणैरुपक्रोशमलीमसैर्वा ॥

- 2) कृत्वा पुत्रवियोगार्ता बहुशो जननीं मम ।
वृद्धं स्वपितरं बद्धा हतोऽयं मृत्युना स्वयम् ॥

OR

अवध्यां प्रमदा हत्वा हयं गोवृषमेव च।
मल्लानपि सुनिर्लज्जो वक्तुमिच्छसि साधुभिः॥

IV. Write a paragraph on **any four** choosing **two** from **each** text : (4x2½=10 Marks)

- 1) छायेव तां भूपतिरन्वगच्छत् – Explain.
- 2) श्यामायमानानि वनानि पश्चन् ययौ – How Dilipa went observing the darkening woods ?
- 3) 'शशंस वाचा पुनरुक्तयेव' – Why did the words appear to be a repetition ?
- 4) What is meant by आकाश भाषितम् ? Explain how Bhasa has used this for the development of the plot.
- 5) 'विराटनगरे भीष्मादयो निर्जिताः' – How he defeated ? Explain.
- 6) 'ब्रजति नभसि शीघ्रं मेघवृन्दानुयात्रा' – What goes fast in the sky followed by the clouds ? How ?

V. Write short essay on **any two** without omitting **any** text : (2x5=10 Marks)

- 1) Give an account of the vow observed by the king Dilipa and queen Sudakshina.
- 2) Summarise the conversation between the lion and the king.
- 3) Give a critical account of the talk between श्रीवासुदेव and दुर्योधन.
- 4) Sketch the character of श्रीकृष्ण and दुर्योधन.

VI. a) Decline **any four** in the given case.

(4×1=4 Marks)

- 1) कवेः
- 2) गुरवे
- 3) पितरि
- 4) वनात्
- 5) मतेः
- 6) मम

b) Conjugate **any four** in the given person.

(4×1=4 Marks)

- 1) सन्ति
- 2) भविष्यन्ति
- 3) अस्तु
- 4) वन्दामहे
- 5) अवन्दत
- 6) वन्दिष्यसे

c) Write Padaccheda of **any four**.

(4×1=4 Marks)

- 1) पुनरेव
- 2) उद्धर्तुमैच्छत्
- 3) इवावतस्थे
- 4) खल्वस्य
- 5) किलाद्य
- 6) हतोऽयम्

d) Write grammatical notes on **any four**.

(4×1=4 Marks)

- 1) वृष्ट्या विना
- 2) पुरुषाधिराजः
- 3) प्रतस्थे
- 4) तृणाय मत्वा
- 5) अलामभिधातुम्
- 6) अलमात्मस्तवेन

(2x1=2 Marks)

e) Bringout the difference in meaning of any two.

- 1) गच्छति-अनुगच्छति
- 2) प्रतीहारः-प्रतीहारी
- 3) विजयते-पराजयते
- 4) विहरति-संहरति

(3x1=3 Marks)

f) Dissolve any three and give the names of Samasa.

- 1) सौरभेयी
- 2) पुत्रीकृतः
- 3) ऊर्ज्वस्वलम्
- 4) सदारः
- 5) स्ववचनकृतदोषः

g) Identify the grammatical forms of any four of the following :

(4x1=4 Marks)

- 1) निषेदुषी
- 2) दधानः
- 3) अवेहि
- 4) विधाय
- 5) निवर्तस्व
- 6) दुग्ध्वा.

C – 3724

(Pages : 2)

Reg. No. :

Name :

Fourth Semester B.A. Degree Examination, July 2017
First Degree Programme under CBCSS
COMPLEMENTARY COURSE VII FOR SANSKRIT SPECIAL – VEDANTA
SV 1431 : Poetics in Sanskrit and Sanskrit Literature
(2013 Admissions Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

सूचना : उत्तराणि संस्कृतभाषायां देवनागरीलिप्या लेखनीयानि ।

I. पदेन वाक्येन वाक्याभ्यां वा सर्वेषामुत्तरं लिखत ।

(10×1=10 Marks)

- 1) काव्यप्रकाशस्य कर्ता कः ?
- 2) भामहमते साधुकाव्यनिबन्धनं किं करोति ?
- 3) अल्पप्रधियामपि चतुर्वर्गफलप्राप्तिः सुखात् कुतः भवति ?
- 4) काव्यं कुतः उपादेयं भवति ?
- 5) जगन्नाथमते रमणीयता नाम का ?
- 6) काव्यस्यात्मा ध्वनिरिति केन उक्तम् ?
- 7) नाट्यशास्त्रस्य रचयिता कः ?
- 8) षड्विंशमहाकाव्यानि कानि ?
- 9) शाकुन्तलमधिकृत्य प्रसिद्धाम् उक्तिं लिखत ।
- 10) आश्वर्यचूडामणौ का कथा वर्णिता ?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत ।

(8×2=16 Marks)

- 11) काव्यप्रकाशकारमतानुसारं काव्यप्रयोजनम् लिखत ।
- 12) भामहमते काव्यस्वरूपं काव्यभेदांश्च प्रदर्शयत ।
- 13) काव्यं सदृष्टादृष्टार्थम् - व्याख्यात ।

P.T.O.

- 14) विश्वनाथमतानुसारं नान्दीस्वरूपम् विशदयत ।
- 15) रूपकाणि कति ? कानि च तानि ?
- 16) काव्यादर्शानुसारं महाकाव्यलक्षणम् किमिति विशदयत ।
- 17) चम्पूस्वरूपं विश्वनाथानुसारं लिखत ।
- 18) शोकः श्लोकत्वमागतः - विशदयत ।
- 19) आख्यायिकां काव्यालङ्कारानुसारं प्रदर्शयत ।
- 20) माघे सन्ति त्रयो गुणाः - स्पष्टयत ।
- 21) कर्णभारस्य कथां लिखत ।
- 22) अभिज्ञानशाकुन्तलमधिकृत्य लिखत ।

III. षण्णां प्रश्नां लघुनिबन्धो लेख्यः ।

(6×4=24 Marks)

- 23) काव्यादर्शानुसारं काव्यशरीरं विशदयत ।
- 24) नाटकस्वरूपं साहित्यदर्पणानुसारं लिखत ।
- 25) आनन्दवर्धनानुसारं ध्वनिस्वरूपं विशदयत ।
- 26) रसगङ्गाधरमतानुसारं काव्यभेदान् विशदयत ।
- 27) गद्यकाव्यस्वरूपं विश्वनाथमतानुसारं विशदयत ।
- 28) किरातार्जुनीयस्य वैशिष्ट्यम् विशदयत ।
- 29) अभिज्ञानशाकुन्तलस्य वैशिष्ट्यं लिखत ।
- 30) पञ्चमहाकाव्यानि अधिकृत्य लिखत ।
- 31) मम्मटोक्तं काव्यलक्षणं विशदयत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

(2×15=30 Marks)

- 32) वाक्यं रसात्मकं काव्यमिति लक्षणं यथाग्रन्थं विशदयत ।
- 33) साहित्यदर्पणानुसारं रसान् स्थायीभावान् च उपपादयत ।
- 34) भासनाटकचक्रं सविशदं प्रतिपादयत ।
- 35) कालिदासस्य काव्यसौन्दर्यमधिकृत्य लिखत ।

(Pages : 3)

C – 3739

Reg. No. :

Name :

Fourth Semester B.A. Degree Examination, July 2017
First Degree Programme under CBCSS
MUSIC
Complementary Course IV
SK 1431.3 : Poetry and Natya Sastra
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Answers may be written either in **Sanskrit** or in **English** or in **Malayalam**.

I. Answer the following questions.

(10×1=10 Marks)

- 1) सेल्प्पत्तूरु नारायणभट्टितिरि महोदयस्य स्तोत्रकाव्यं किम् ? *नाट्यशास्त्रम्*
- 2) जन्तून् भोक्ता जीवितं चापि मोक्ता इति शप्तवान्। कः शप्तवान् ?
- 3) हृदवारिणि दूरतरं न्यपतः। कः ?
- 4) झटिति स्फुटघोषवती का ?
- 5) कुसुमानि ववृषुः। के ?
- 6) उरगाधिपतिः कः ?
- 7) लयाः के ?
- 8) तालः कति विधः ?
- 9) निमेषाः _____ मात्रा स्यात्।
- 10) श्री सरस्वतिं नमोऽस्तु ते इति कस्य कृतिः ?

II. Write a paragraph on **any eight** of the following.

(8×2=16 Marks)

- 11) साक्षादैक्षताग्रे कदाचित्। कः ? कदा ?
- 12) कारुण्याद्रं त्वन्मनस्तेन जातम्। कस्य ? कदा ?
- 13) पीयूषांभोवर्षिभिः श्रीकटाक्षैः। कः ?

P.T.O.

- 14) अस्फुटचेष्टं समवेष्टयत् । कः ? कम् ?
- 15) उदगम्यत हासजुषां भवता । कथम् ?
- 16) ननृते भवता मृदुपादरुचा । कथम् ?
- 17) समुदीक्ष्य गता यमुनां पशुपाः । कस्मात् कारणात् ?
- 18) चञ्चत्पुटं विशदयत ।
- 19) तालो ह्यस्मात् प्रवर्तते । कस्मात् ?
- 20) मिश्र तालः विशदयत ।
- 21) षट्पातास्तस्य कीर्तिताः । के ?
- 22) मूषिकवाहनमोदकप्रियं विशदयत ।

III. Explain with anvaya on any six of the following.

(6×4 =24 Marks)

- 23) गावश्चैवं लब्धजीवाः क्षणेन
स्फीतानन्दास्त्वां च दृष्ट्वा पुरस्तात्।
द्रागावब्रुु : सर्वतो हर्षबाष्पम्
व्यामुञ्चन्त्यो मन्दमुद्यन्निनादाः॥
- 24) एवं भक्तान् मुक्तजीवानपि त्वम्
मुग्धापाङ्गैरस्तरोगांस्तनोषि।
तातृग्भूतस्फीतकारुण्य भूमा
रोगात् पाया वायुगेहाधिवासः॥
- 25) फणशृङ्गसहस्रविनिस्सृमर-
ज्वलदग्निकणोग्रविषाम्बुधरम्।
पुरतः फणिनं समलोकयथा
बहु शृङ्गिणमञ्चनशैलमिव॥

26) काले तस्मिन्नेकदा सीरपाणिम्।
मुक्त्वा याते यामुनं काननान्तम्।
त्वरयुद्धामग्रीष्मभीष्मोष्मतप्ता
गोगोपाला व्यापिबन् क्ष्वेलतोयम्॥

27) किं किं जातो हर्षवर्षातिरेकः
सर्वाङ्गोष्वित्युत्थिता गोपसङ्घः।
दृष्ट्वाग्रे त्वां त्वत्कृतं तद्विदन्तः
त्वामालिङ्गन् दृष्टनानाप्रभावाः॥

28) वाद्यं तु यद् घनं प्रोक्तं
कलापातलयान्वितम्।
कालस्तस्य प्रमाणं हि
विज्ञेयं तालयोगतः॥

29) कलाः पञ्च तथा सप्त पुनर्नव च कीर्तिताः।
दशैकादश चैवेते सङ्कीर्णाः समुदाहृताः॥

30) महागणपतिं मनसा स्मरामि।
वसिष्ठवामदेवादि वन्दित॥

31) वासनात्रायविवर्जित वरमुनिभावितमूर्ते।
वासवाद्यखिल-निर्जखरुवितरणबहुकीर्ते॥

IV. Write essay on **any two** of the following.

(2×15 =30 Marks)

- 32) नारायणीयस्य वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत।
 - 33) कालियमर्दनमधिकृत्य लिखत।
 - 34) चञ्चत्पुटतालयोः वैविध्यं विवृणुत।
 - 35) मुत्तुस्वामिदीक्षितकृतेरधिकृत्य संक्षिप्य लिखत।
-

10C0594

(Pages : 3)

C - 3704

Reg. No. :

Name :

Fourth Semester B.A. Degree Examination, July 2017
First Degree Programme under CBCSS
MALAYALAM LANGUAGE AND LITERATURE
Complementary Course
SK 1431.2 : Lyric Poem, Fables and Translation
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : 1) Answers may be written either in **Sanskrit** or in **English** or in **Malayalam**.

2) In writing **Sanskrit**, **Devanagari** Script should be used.

(10x1=10 Marks)

I. Answer **all** in **one** word or sentences.

वाक्येनैकेन पदेन वा सर्वेषामुत्तरं लिखत।

- 1) रघुवंशे द्वितीय सर्गस्य नाम किम् ? मन्त्रिणी वनवासः
- 2) "तदन्तरे सा विराज"। का ? किमिव विराज ? मन्त्रिणी. द्वितीयसर्गस्य 11 श्लोकात्
- 3) स्ववीर्यगुप्ताः के ? देवदारु मन्त्रिणीः प्रभूतिः
- 4) वृषभध्वजेन पुत्रीकृतः किम् ? देवदारु वृषः
- 5) नन्दिनी कस्य गह्वरमाविवेश ? मन्त्रिणीः देवदारु वनवासः
- 6) "महीतलस्पर्शनमात्र भिन्नमृद्धं" किम् ? द्वितीयसर्गस्य 11 श्लोकात्
- 7) मणिभद्रः कुत्र वासं कृतवान् ? देवदारु वनवासः
- 8) किं चन्दनादतिरिच्यते ? पुष्पान्नस्य शोभयति।
- 9) "अहो धिक् इमां दरिद्रताम्"। कस्य वचनमिदम् ? मणिभद्रस्य
- 10) केन दृष्टः स्वप्नः निरर्थकः भवति। देवदारु वनवासः

P.T.O.

II. Answer any eight in paragraph.

वाक्येन वाक्याभ्यां वा अष्टानामुत्तरं लिखत.

- 11) दिलीपः कीदृशं केसरिणं ददर्श ?
- 12) पल्लवरागताम्रा प्रभा केषां भवन्ति ?
- 13) "सप्तव्यतीयुस्त्रिगुणानि तस्य"। कस्य ? किं व्यतीयुः ?
- 14) "भोगीवमन्त्रौषधिरुद्धवीर्यः"। कः ? कीदृशः ?
- 15) "सिंहः किल तां चकर्ष"। सिंहः कः ? कां चकर्ष ?
- 16) "भूयः सः भूमेर्धुरमाससज्ज"। कः ? कीदृशः ?
- 17) "क्षत्र" शब्दः भुवनेषु कथं रूढः ?
- 18) अपरीक्षितकारकमिति पदस्य अर्थः ? कः ?
- 19) मणिभद्रस्य धनक्षयः कस्मात् संजातः ?
- 20) "प्रति दिवसं याति लयं"। किं किं लयं यान्ति ?
- 21) ब्राह्मणी जलकुम्भमादाय पतिं किमुवाच ?
- 22) ब्राह्मण्याः आशङ्का किम् आसीत् ?

III. Answer any six in paragraphs/short notes.

(6x4=24 Marks)

षण्णामुत्तरं खण्डिकया लिखत/लघु टिप्पणिं लिखत।

- 23) सुदक्षिणा नन्दिनीं कीदृशं अर्चयामास ?
- 24) सिंहः नन्दिनीं किमर्थं जग्गह ?
- 25) "स तस्याः सम्राट् समाराधन तत्परोऽभूत्"। विशदयत।
- 26) दिलीपः नन्दिनीं कथं सिंहात् रक्षयामास ?

27) धनविहीनस्य गृहं-जीवितं च वर्णयत।

28) मणिभद्रः किं निश्चयं कृत्वा सुप्तः ?

29) ब्राह्मणी नकुलं किमर्थं जघान ?

30) Translate into Malayalam.

“कुपुत्रोऽपि भवेत्पुंसां हृदयानन्दकारकः।”

दुर्विनीतः कुरूपोऽपि मूर्खोऽपि व्यसनी खलः॥

31) अथ प्रातः प्रबुद्धः सन् स्वप्नं स्मरन् चिन्तार्चक्रं आरूढः तिष्ठति। “अहो सत्योऽयं स्वप्नः किंवा असत्यो भविष्यति न ज्ञायते। अथवा नूनं मिथ्या भाव्यं यतोऽहं केवलं वित्तमेव चिन्तयामि॥

IV. Write essays on any two :

(2×15=30 Marks)

द्वावुपन्यस्यत।

32) दिलीपेन कृतं नन्दिनी परिचरणम्।

33) दिलीप-सिंह संभाषणम्।

34) विद्याभ्यासपद्धत्यां सारोपदेशकथानां स्थानम्।

35) ब्राह्मणी-नकुल कथां विशदयत।

LYRIC-POEM, FABLES AND TRANSLATION

1. नाण्डेनी ~~वस्तु~~ वरप्रदानम् ।
2. नाण्डेनी, किनक्षपामद्यगता सन्ध्या इव ।
3. मनाः प्रसूतिः । Verified
K. P. Chavhan
4. कवचाकृष्टः ।
5. गौरीगुराः गद्वरे ।
6. किनीपश्य शल्पम् ।
7. वाक्षिणात्पुत्रं जनयत् पादलिपुत्रं नाम नगरम् ।
8. पुत्रगात्रस्य संस्पर्शः ।
9. माणिक्यप्रसूतिः ।
10. व्याधिल शोकयुक्तं कामाल्लेन यत्नम् इव ॥
11. धनुर्धरः स नृपः साटल्लेन प्रायः नाण्डेनीनाम्
केशरिणं सान्द्रमतः धातुमन्त्राणां वाक्षिणात्पुत्रकाया
प्रसूतं लोधप्रसूतम् इव वदति ॥
12. पल्लवराजं नाम्ना पतङ्गस्य प्रभा मुनेः धनुः -
किं जन्तुराणि संचारयुतानि कृत्वा किं नान्त
निश्चाय प्रचक्रम ॥
13. किनीपश्य, नाण्डेनी, पादलिपुत्रं (प्रदानम्)
प्रतं पादपतं किं नान्ति ॥

1 3
दृष्टं किं इति निकुम्भपित्रं, कुम्भपत्रं ज्ञापयति इति
विनीयेन सुवपदिच्छेप मध्येः यन् नान्दिनी
चकष्य ।

विनीयः । पुरुषश्रीः सः नृपः पतिः अभिनन्दयानः
उत्पताकः पुरं प्रविश्य भुजङ्गान् समानसारं भुज
भयः भयः धर आससज्ज ।

उक्तः क्षत्रस्य शब्दः क्षतात्त्रापत इति भुवनेषु
रुढः किल । (Shloka 53)

परीक्षणं विना कृतं कार्यं इत्येव अपरीक्षितकारकं,
पातलं पचतन्त्रेषु एकं तन्त्रं भवति ।
" कुट्टये कुयाद इति कुट्टये कुपरीक्षितम्
तन्त्रेण न कर्तव्यं नापितनात्र यत्कृतम् ॥

माणभद्रः पातलं पुत्रं नाम नृपं प्रतिवशीस्य । तस्य
न्य धर्मान्य काय माक्षकमाणि कुर्वतः विधि वशात्
धन क्षयः सज्जानः ।

वसन्तवाता हत विपरीश्रीः इव वृद्धिमतां आयुः
वृद्धिः कुट्टये भराचिन्तया सततं प्रतिविषयं
लयं चार्ति ॥

कवशर्मा नाम ब्राह्मणस्य पुत्री प्रसूता सुतं जनपायस्य
शा कदाचित् शिल्पायां पुत्रं शिल्पित्वा जनकुम्भपादाय
पातमुवाच " प्रोहण ! जनार्णः अहं तडागं न्याश्यामि,
त्वया पुत्रोऽयं निकुलात् रक्षणीयः " ।

कवशर्मा नाम ब्राह्मणस्य पुत्री प्रसूता सुतं अजनपत
नाश्मेन एव किं न कुला न कुलं भवता, शा
ब्राह्मणां पादकवचं न निकुलायि लुपाय । यदं तस्य न
विवाप्यति । कदाचित् निकुलः स्वजातिं पतिवशात्
तस्याः पादकस्य विक्रयं आचरिष्यति इति स्य
अभवत् ॥

Dilipa and Sudakshina were the king and queen of Mann's race. He was eminent king, virtuous ruler. His queen Sudakshina was also generous and kind hearted. But they have no offspring. It was their only sorrow. So they decided to consult their family priest Vasishtha. He told them that a curse, formerly pronounced upon the king by the divine cow Sureshi, unknown to him and for that purpose he should have to propitiate Sureshi's daughter Nandini. Vasishtha explain the royal pair Sudakshina and Dilipa how to serve the cow. Sudakshina carrying in her hands a tray full of Akshata (अक्षत) went round the cow that yielded plenty of milk and bowed to her and worshipped the spacious position of her head between her horns, which was the gate, as it were, to the fulfilment of her object.

24. किलीपः शन्तान प्रात्तपन् वशिष्ठो यजुः शानुः खड्गः
 सुशमि धनोः पुत्री नन्दिनी पारशरजपन् मन्दिनीः
 अनुजयन कृतवान् एकदा सा धनुः आत्मानुचरस्य
 किलीपस्य भावं जिज्ञासमाना गङ्गाप्रपातान्न विरुद्धशयपय
 जीर्णोत्तराः उड्डा आविवेश ता अष्टयुत्
 किङ्करः कुम्भोदरे जाय त्रिकुम्भपित्रे वलिदेवपः
 शन केवकाह वृक्ष संतस्रजान् पश्यात् शः पश्येत्वरस्य
 पुत्रीवृतः केवकाह वृक्षस्य संतस्रजान् शन
 आश्रयितः क्वत्

25. अपां सुशानां धृष्ट कीर्तनाप्य मनुष्यैश्च धयपत्ना
 वक्रन्त्यास पवित्र पांसु तस्याः मार्गं स्मृतिः
 धृतेः अर्थे इव अन्वयात् धृत
 यशामिः सुशमिः राजा व... लक्ष्मणः
 ...

उवा इव जुगोप प्रताप धनाश्नुचरणे नने इ
 शीपः अल्पनुपापवर्गः न्यवेद्ये तस्य किंलीपस्य
 वरीरश्च चान्पतः न हि मना प्रश्रुतिः
 स्ववीर्यं गुलाः / सम्राट् स राजा रसवामिः
 तणानां कवलेः कुट्टपनः पशानिकारणः
 अन्पा हतः स्वै र्जातः धनाः सपायधम तत्परः
 अश्चर (शयुंशं - II claph stanza - 150 इ)

27.

विलविद्येनस्य, पुरुषस्य शीलं, शीलं, क्षान्तिः, कर्मण्यं
 मधुशता कुल जन्म हि सर्वे, न हि विशालम्
 मानः व्यः वा विज्ञानं, विभ्रपुः, सुबुद्धिः वा
 पदा पुरुषः विलविद्येनः सर्वे सप प्रणभूपान्
 पूसेन्न वात हतव विविदिश्याः कश्चिपतां आप बुद्धिः
 प्रतिक्रियते कुट्टम्भ भराचिन्तया कल्प पात
 नपरतां गणानपिठ, सुष्कं सरः इव, इमशानपिठ सैपु
 च, विपदशन आप धनविद्येनस्य गृहं दृक्षं भवति
 (पञ्चमं - अर्थात् विचारक क्षणकरणा - 1-7 stanzas)

28.

काश्चिजाल्पं जानपदं वारलीपुत्रं नाप नगरं मूर्ध्निभद्रं नस्य
 ब्राह्मणः प्रतिवशति स्म । तस्य च धर्मान्प काप पां क्ष
 कर्पाणी कुर्वता विद्येवशात् धनक्षयः संजातः । ततः
 विभवक्षपात् अपमानपरम्परया पर विवाकं गतः ।
 रात्रौ दुष्टः चिन्तितवान् । अद्य विलविद्येनस्य
 सः जीवितं च अति ह्यनीपं भवति ।
 तस्य जीवितं मानं, विमानं, शीलं, कौटु संक
 नस्यात् सः वदुष्कं, इमशानपिठ, निर्जल सरः
 इव च भवति । विलविद्येनस्य जीवितं विफलं
 भवति । एवं सम्यथाप सः आचिन्तयत्
 पददुष्प अनशनं कृत्वा प्राणान् उत्सृजामि
 किमनं नो व्यर्थं जीवित व्यसनं । एवं निश्चय
 कृत्वा सुतः । (पञ्चमं अर्थात् विचारक क्षणकरणा कथा)

कवशाया नाम ब्राह्मणस्य भार्या प्रसूता इतं अपनपत्
 तस्मिन् पत्रे किं न कुली न कुलं प्रसूता । सा
 सुवत्सला कारकवत् तं सायं (नकुलं) युवाय
 परं नृस्य न विववसिती । पत्रं कदाचन पत्रः
 स्वजातं कायवशात् अस्मि कारकस्य विरुद्धं
 आचारव्यापनं इति स्वचितं विववयत् ।
 अथ सा कदाचन पत्नीनपनार्थं कुष्मं प्राकृत्य
 पुत्रं शोषित्वा तडागं आच्छत् सा स्वयं
 पत्रं उवाच " ब्राह्मण । पत्न्ये अहं तडागं पाश्यायि,
 त्वया पुत्राणि न कुलात् रक्षणीयः । किन्तु
 तस्यां गतायाः ब्राह्मणः सायं मि शोषं निर्गतः ।
 तदा तत्र कृष्णसर्पः किलान् निष्कृतः नकुलादिपं तं
 वृत्तं पत्वा भातुः रक्षणायं शयेषु सह कृष्ण
 सप शंकाः कृतवात् । तदा हाथे शालाचि तवद्वेवः
 भातुः समस्तं गतः (स्वभावात् प्रकाशनाय) पत्नाय तं दृष्ट्वा
 " अनेन मय पुत्रः भाक्षिनः इति पत्वा कापान्
 नकुलस्यापारं पत्रं कुम्भादाय तं लघान ।

30. कवशाया नाम ब्राह्मणस्य भार्या प्रसूता इतं अपनपत्
 तस्मिन् पत्रे किं न कुली न कुलं प्रसूता । सा
 सुवत्सला कारकवत् तं सायं (नकुलं) युवाय
 परं नृस्य न विववसिती । पत्रं कदाचन पत्रः
 स्वजातं कायवशात् अस्मि कारकस्य विरुद्धं
 आचारव्यापनं इति स्वचितं विववयत् ।

31. कवशाया नाम ब्राह्मणस्य भार्या प्रसूता इतं अपनपत्
 तस्मिन् पत्रे किं न कुली न कुलं प्रसूता । सा
 सुवत्सला कारकवत् तं सायं (नकुलं) युवाय
 परं नृस्य न विववसिती । पत्रं कदाचन पत्रः
 स्वजातं कायवशात् अस्मि कारकस्य विरुद्धं
 आचारव्यापनं इति स्वचितं विववयत् ।

प्रजापतिर्न वासिष्ठापदज्ञान सुरभः पुत्रो जान्किनी धनाः
 पार्यशगाय तस्याः अगुगपनं कृतवान् दिलापे महाशयः ।
 एकदा जान्किनी किलीपस्य भाक्तिं वात्सु गङ्गाप्रपातान्न
 विक्रमकाव्यम् गौरीगुशः उड्हां आविवेश । तां अपटयुत्तः
 किङ्करः कुम्भापूरं नाम निकुम्भाभित्तं सिंहरूपधरः भूत्वा
 वृषभध्वजनं पुत्राकृतं देवदाशः रक्षणाय निपुक्तः एकः सिंहः
 भक्षणाय जगात् । किलीपः सिंहस्य हवतात् धनाः रक्षा
 कर्तुं धनुः आदाप युद्धं कर्तुं आरभत, किन्तु सिंहः सद्य
 द्विवेन मां पतत् उड्हाप्राप्तं सर्वं मयं भक्षणाय काल्मषः
 इति हवते, पतत् श्रुत्वा, जीरिडाप्रभावात् किलीपः स्ववार
 निवर्तयापस्य अनन्तरं सिंहस्य क्षुत्शायनार्थं महर्षेः धनु
 विश्रुत्वा मम (किलीपस्य) कृतेन क्षुत्शयनं कर्तुं
 प्रार्थयापस्य ॥ (रघुवंशं ॥ अध्याय = ४३-५५)

~~विद्याभ्यासपद्धत्यां सारिपद्वी कल्पानां स्वानय~~